

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Onderzoek naar das op locatie voor azc

Datum: 27 mei 2025

Kernboodschap

Uit onderzoek is gebleken dat de locatie voor het azc aan de Teersdijk in Wijchen beschermd leefgebied is voor de das. Dat betekent dat hier niet zonder ontheffing gebouwd mag worden. We onderzoeken de mogelijkheden en beperkingen, en blijven daarvoor in gesprek met de provincie, stichting Das & Boom en het COA.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer / documentnummer)
12-04-2023	Z/23/111134 Informatienota Uitwerking gezamenlijke opgave opvang asielzoekers
13-09-2023	Z/23/138152 Beslisnota wijziging locatie azc
26-09-2024	Z/24/226375 Beslisnota kennisgeving en kredietaanvraag voortgang asielzoekerscentrum Wijchen

Toelichting

Waarom hebben we onderzoek gedaan naar de das?

De realisatie van het azc past niet binnen het omgevingsplan Wijchen (dit bestaat onder andere uit het bestemmingsplan Teersdijk e.o.). De locatie heeft de bestemming Agrarisch. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) vereist. We zijn deze aan het voorbereiden. Daarvoor hebben we meerdere onderzoeken gedaan. Bijvoorbeeld naar de bodem, geluid en stikstof. Maar ook naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde dieren en planten.

Het terrein is leefgebied voor de das

Voor de locatie van het azc is eerst een 'quickscan flora en fauna' gedaan. Dat is een bureauonderzoek met veldbezoek naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde dieren en planten. Uit deze quickscan bleek dat het terrein mogelijk leefgebied is voor de das. Omdat een weiland in zijn algemeenheid geschikt is voor de das om eten te zoeken, en omdat er dassenburchten in de omgeving zitten. De dassenburcht op recreatieterrein de Berendonck was ons ook al bekend uit eerdere ontwikkelingen.

Daarna hebben we vervolgonderzoek laten doen. Dit bestaat uit veldbezoeken, monitoring met camera's en een analyse van de dassenburchten en bijbehorende leefgebieden in de omgeving. Dit vervolgonderzoek zit als bijlage bij deze informatienota.

Er zijn 7 dassenburchten in de omgeving bevestigd. En na afronding van dit rapport is bij werkzaamheden door de gemeente een 8^e dassenburcht ontdekt, ten oosten van Alverna. Er zijn sporen gevonden waaruit blijkt dat dassen ook daadwerkelijk gebruik maken van de locatie.

De conclusie is dat het terrein primair foerageergebied is voor dassen. 'Primair foerageergebied' betekent dat het terrein een belangrijk gebied is waar dassen hun voedsel zoeken.

Leefgebied van de das is beschermd.

De das is een beschermde inheemse diersoort. Dat is geregeld in de Omgevingswet (voorheen: Wet natuurbescherming). Dat betekent dat de das en zijn leefgebied beschermd zijn. Het is verboden om dit leefgebied te verstoren, beschadigen of vernietigen. Daarvoor geldt een vergunningplicht, waarbij maatregelen moeten worden genomen om te waarborgen dat er voldoende geschikt leefgebied blijft. De provincie is bevoegd gezag.

We onderzoeken de mogelijkheden en beperkingen.

De hoofdregel is dat het verwijderen van primair foerageergebied gecompenseerd moet worden door het creëren van nieuw primair foerageergebied. Een andere mogelijke oplossing is het wijzigen van secundair foerageergebied naar primair foerageergebied, of het verplaatsen van één of meerdere dassenburchten. Er worden hoge eisen gesteld aan al deze maatregelen, dus het is niet eenvoudig om een oplossing te vinden.

Gevolgen voor planning azc.

We weten nog niet precies wat dit betekent voor de planning van de realisatie van het azc. Maar we weten wel dat we in ieder geval nog meer vertraging oplopen. Want er is tijd nodig voor onderzoek, het uitwerken van de maatregelen en de vergunningprocedure bij de provincie. Maar we moeten ook rekening houden met mogelijk extra vertraging door bezwaar, beroep en hoger beroep tegen de vergunning van de provincie.

Gevolgen voor businesscase azc.

We weten ook nog niet precies wat dit betekent voor de businesscase voor de realisatie van het azc. Maar er zijn in ieder geval extra kosten voor onderzoek, het uitwerken van de maatregelen en voor de uitvoering van die maatregelen. We houden ook rekening met extra kosten vanwege mogelijk bezwaar, beroep en hoger beroep tegen de vergunning van de provincie.

Door vertraging in de planning lopen de kosten ook op. Want bij vertraging lopen de voorbereidingskosten op, en alle kosten moeten geïndexeerd worden vanwege inflatie. Denk aan stijging van personeelskosten en stijging van prijzen van bouwmaterialen. Naar aanleiding van een bestuurlijk gesprek met COA onderzoeken we welke mogelijkheden en beperkingen er zijn om binnen het huidige voorbereidingskrediet tot een sluitende businesscase te komen. Hierover blijven we in gesprek met het COA.

Er zijn veel dassenburchten in en rondom Wijchen.

We merken dat de aanwezigheid van dassen bij meerdere projecten tot uitdagingen leidt. We zijn aan het onderzoeken of we een gemeentebreed plan van aanpak voor de das kunnen maken, in plaats van per project een oplossing te vinden. Dit bespreken we ook met de provincie en met stichting Das & Boom.

Vervolgstappen

We informeren de klankbordgroepen over de inhoud van deze informatienota.

We zijn in gesprek met de provincie, stichting Das & Boom en het COA. Afhankelijk van de uitkomst van deze gesprekken bepalen we hoe we verder gaan.

Openbaar

Zaaknummer: Z/25/300313

We verwachten in september 2025 meer duidelijkheid te kunnen geven op het proces en de inhoud.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Bijlage

- Rapportage ecologisch onderzoek das, Teersdijk Wijchen
Sweco, 30 april 2025
- Overzicht 8 dassenburchten